

HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF EDUCATION &
RELIGIOUS AFFAIRS
DIRECTORATE OF PRIMARY
EDUCATION OF THESSALY

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Erasmus+

ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η εκπαίδευση στις μέρες μας πρέπει να περιλαμβάνει όλους όποια ερμηνεία και αν δοθεί στον όρο «όλοι».

Erasmus+ KA1, Βαρκελώνη, Ισπανία
01/08/2022 - 05/08/2022

Δ.Π.Ε. Θεσπρωτίας

Διακήρυξη της Σαλαμάνκα για τη συνεκπαίδευση- συμπερίληψη (UNESCO, 1994)

- Ένα σχολείο για όλους
- Οι ειδικές ανάγκες ΔΕΝ αναφέρονται μόνο στις αναπηρίες
- Οι ειδικές ανάγκες συνδέονται και με τις εξαιρετικές δεξιότητες, καθώς και τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες
- Απαίτηση μιας εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά ανεξαρτήτως φύλου, χρώματος, γλώσσας, νοητικής και σωματικής ικανότητας

- Συμπεριληπτική ή ολική εκπαίδευση
 - « Η εκπαίδευση που περιλαμβάνει όλους που λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τη διαφορετικότητα όλων»
 - Η ενσωμάτωση στην συμπεριληπτική εκπαίδευση έχει την έννοια ότι μαθητές με σωματικές αναπηρίες, μαθησιακές δυσκολίες ή δυσκολίες συμπεριφοράς, άσχετα από την ηλικία, το φύλο, το χρώμα ή την καταγωγή τους, παρακολουθούν γενικά σχολεία, εκτός και αν υπάρχουν πολύ σοβαροί λόγοι, που συνιστούν το αντίθετο.
 - Έτσι δίνονται σε όλους ίσες δυνατότητες εκπαίδευσης, χωρίς οποιαδήποτε διάκριση.

- Η εστίαση δεν είναι στην προσαρμογή στο γενικό σχολείο, αλλά σε μια διαδικασία εκπαίδευσης με τέτοιο τρόπο, ώστε να ωφελεί όλους τους μαθητές/τριες και να συνεπάγεται σαφή συμμετοχή.
- Η διαφορετικότητα γίνεται δεκτή με εγκαρδιότητα και λειτουργεί περισσότερο σαν πηγή μάθησης, παρά σαν πρόβλημα.
- Όλα τα παιδιά ανεξαρτήτως δυνατοτήτων και ικανοτήτων φοιτούν στο γενικό σχολείο, στο σχολείο της γειτονιάς,
 - μαζί με τους συμμαθητές τους.
- Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό της ενσωμάτωσης μέσα σε μια τάξη, τόσο καλύτερες εκπαιδευτικές επιδόσεις επιτυγχάνουν οι μαθητές.

1. Τα εμπόδια της μάθησης υπάρχουν:

- στις δομές και στους πόρους του σχολείου
- στις αντιλήψεις της κοινωνίας
- ΟΧΙ στις ειδικές ανάγκες του παιδιού

2. Το πρόβλημα δεν βρίσκεται στο παιδί, αλλά στην οργάνωση της τάξης και στον τρόπο διδασκαλίας του μαθήματος.

3. Όχι επικέντρωση στις αδυναμίες των παιδιών αλλά στην αδυναμία του σχολείου να ανταποκριθεί στις ανάγκες των παιδιών.

Πλέον, δεν προσαρμόζονται οι μαθητές στο σχολείο, **αλλά το σχολείο προσαρμόζεται συνεχώς**, στις ανάγκες των μαθητών.

Οι δυσκολίες των μαθητών μπορεί να είναι:

- **Σωματικές** (πχ. αναπηρίες, επιληψία, πρόβλημα σε όραση, πρόβλημα σε ακοή)
- **Επικοινωνιακές** (πχ. δυσκολίες στην ομιλία, διαταραχές στην άρθρωση)
- **Συμπεριφοράς** (πχ. υπερκινητικότητα, ελλειμματική προσοχή, επιθετικότητα, τάσεις αυτοκτονίας)

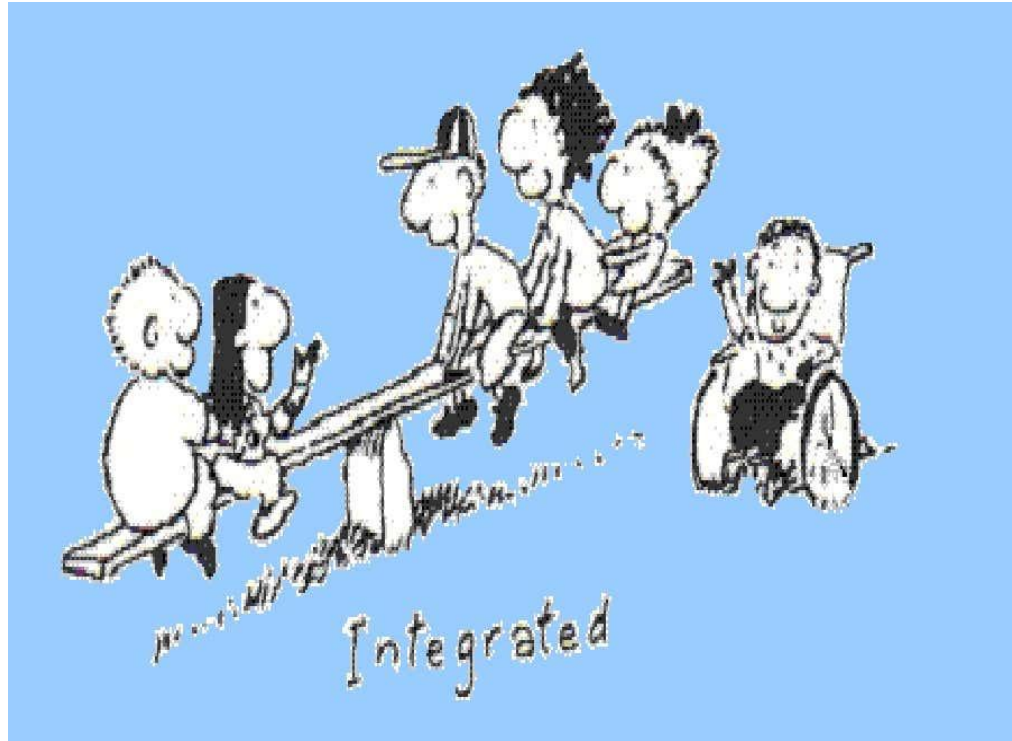
Είναι ανάγκη το σύγχρονο σχολείο και όλοι όσοι συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία να διασφαλίσουν μια αποτελεσματική εκπαίδευση βασισμένη τόσο στις προσωπικές ανάγκες των μαθητών, όσο και στις ικανότητες τους (Ture Johnson, 2002)

Ένταξη versus Συμπερίληψης

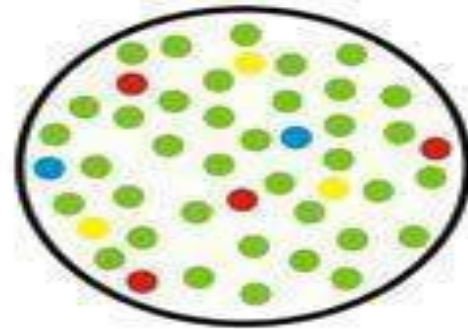
1. Ανάγκες των «ειδικών» παιδιών	1. Δικαιώματα όλων των παιδιών
2. «Θεραπεία και κανονικοποίηση» των παιδιών	2. Μετασχηματισμός του σχολείου και προσαρμογή του
3. Απαραίτητοι οι επαγγελματίες και οι ειδικοί	3. Επιδεξιότητα του εκπαιδευτικού του γενικού σχολείου
4. Σποραδικές επισκέψεις των μαθητών στην τάξη και στιγματισμός τους	4. Πλήρης συμμετοχή όλων των μαθητών στις δραστηριότητες εντός κι εκτός σχολείου

Συμπερίληψη: Η απάντηση στην αποτυχημένη εφαρμογή της ένταξης

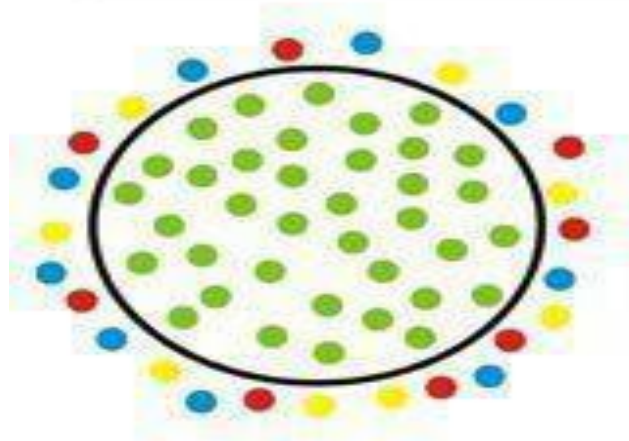
ΕΝΤΑΞΗ - ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ

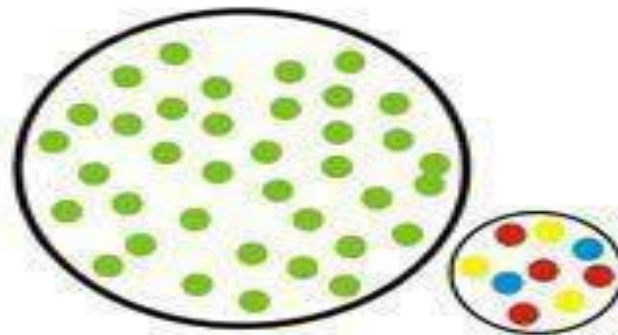
Αποκλεισμός → Διαχωρισμός → Ένταξη → Συμπερίληψη

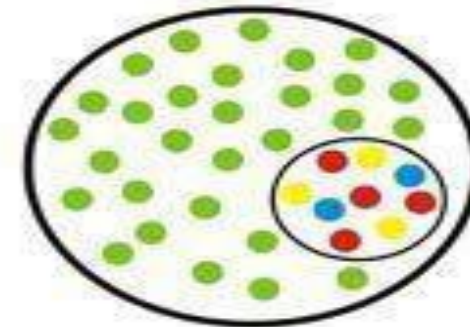
Inclusion

Exclusion

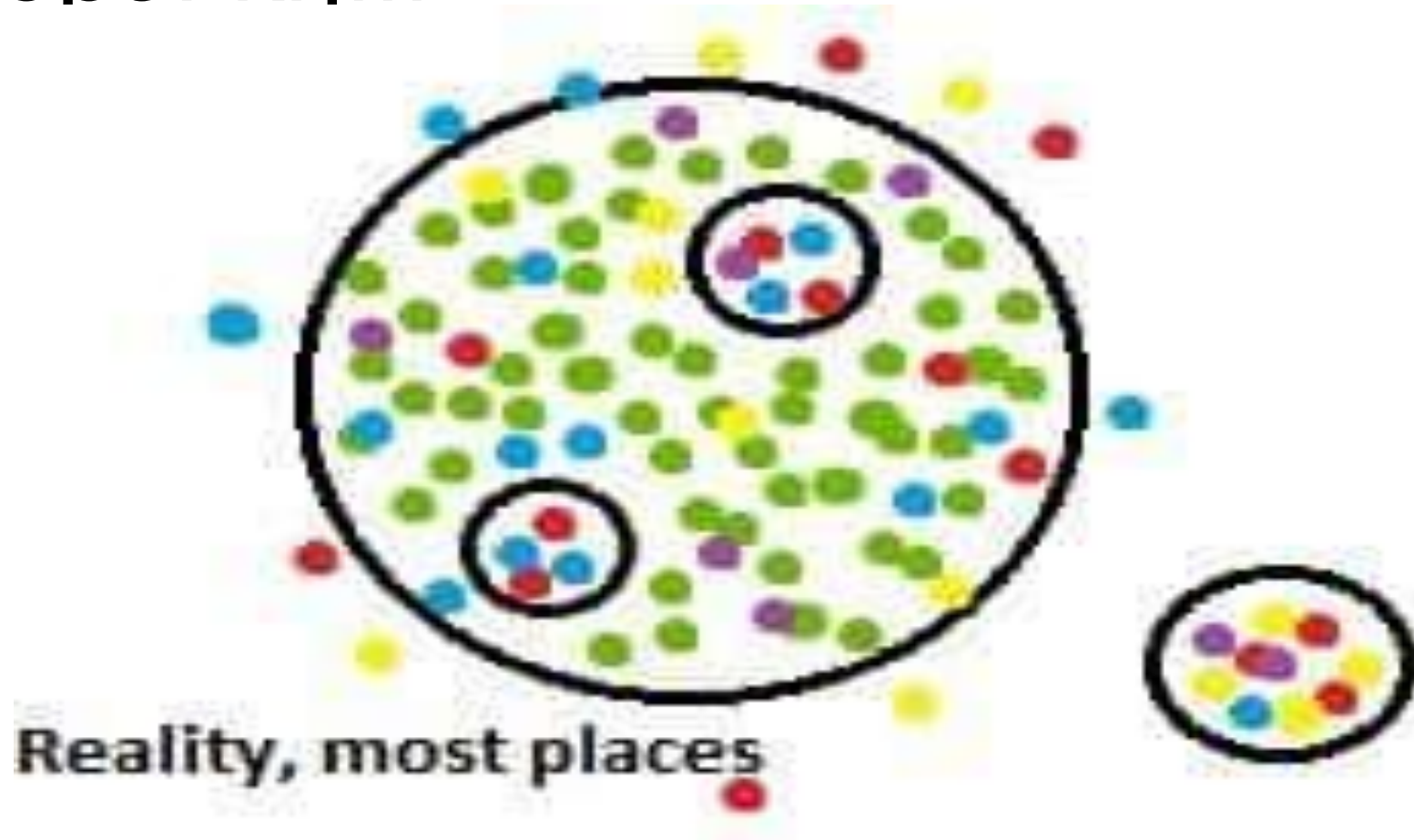

Segregation

Integration

Ωστόσο, η πραγματικότητα είναι διαφορετική...

Συνεργασία

“Η καρδιά της συμπερίληψης και ενσωμάτωσης στη εκπαίδευση είναι η συνεργασία”

(Outi Kyrö-Ämmälä and Suvi Lakkala ,2017)

“Πρέπει να χτιστούν γέφυρες , που θα συνδέουν τα σχολεία, τα σπίτια και τις κοινωνίες “

Το σχολείο για όλους δεν υλοποιείται από την απόφαση που λαμβάνουν εξωσχολικοί παράγοντες, αλλά από τη συνεργασία όλων των εμπλεκομένων.

Συνεργασία & Συμπερίληψη - Έννοιες Αλληλένδετες

Απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης και της ενσωμάτωσης στην εκπαιδευτική διαδικασία όλων ανεξαιρέτως των μαθητών είναι η **συνεργασία**.

Συνεργασία τόσο μεταξύ **μαθητών**, που σέβονται και κατανοούν τις ανάγκες των άλλων, όσο και με τους **εκπαιδευτικούς** (ειδικούς και μη) , τους **γονείς**, τους **γιατρούς**, τις **νοσοκόμες**, τους **ψυχολόγους**, τους **θεραπευτές** και την **κοινωνία ολόκληρη**.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού, περιλαμβάνει τα ακόλουθα :

- επίλυση προβλημάτων
- ανάπτυξη νέων τεχνικών μάθησης
- ενίσχυση αυτοπεποίθησης μαθητών
- αναγνώριση – ανάδειξη κρυμμένων ταλέντων και δεξιοτήτων
- επικοινωνία με οικογένεια
- εξασφάλιση θετικού κλίματος στη τάξη
- προσαρμογή της διδασκαλίας ώστε να απευθύνεται σε όλους τους μαθητές
- αξιοποίηση ψηφιακών εφαρμογών και βιωματικών δράσεων

<https://youtu.be/8HPh4RoV63s>

Δραστηριότητα 1^η: Bingo

Το Bingo είναι ένα αρκετά γνωστό παιχνίδι, ειδικά στο εξωτερικό. Δημιουργούμε ένα φύλλο Bingo 5X5 με προσωπικές δηλώσεις στο κάθε κουτάκι (25). Για παράδειγμα, «...μπορεί να παίξει ένα μουσικό όργανο», «του αρέσει το τένις». Δίνουμε στα παιδιά τα φύλλα Bingo, τους δίνουμε και στυλό και τους αφήνουμε να συμπληρώσουν στο φύλλο το όνομα του παιδιού που μπορεί να απαντήσει θετικά στην κάθε δήλωση, αφού πρώτα το βρουν κανοντας τη σχετική έρευνα. Νικητής του παιχνιδιού: Αυτός που θα συμπληρώσει πρώτος μία οριζόντια ή κάθετη στήλη και θα πει τη λέξη Bingo.

Δραστηριότητα 2η – Χτίσιμο πύργου

- Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες. Κάθε ομάδα πρέπει να φτιάξει σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα έναν πύργο πάνω στο θρανίο της, με διάφορα αντικείμενα που έχει διαθέσιμα. Στην κορυφή πρέπει να βάλει ένα μήνυμα γραμμένο σε χαρτί, σχετικό με το θέμα που έχει δοθεί. Κερδίζει η ομάδα που θα κάνει τον ψηλότερο πύργο. Δεν επιτρέπεται η χρήση καρεκλών και τραπεζιών για τον σχηματισμό του πύργου.

Βιβλιογραφία

- DES (2007). Inclusion of students with special educational needs: Post primary guidelines. *Dublin: Government Publications*
- Frederickson, N., and Cline, T. (2002). Special educational needs, inclusion and diversity. *Buckingham: Open University Press*
- Rose, R., and Howley, M. (2007). *The practical guide to special educational needs in inclusive primary classrooms. London: Paul Chapman Publishing*
- Unesco (1994). The Salamanca Statement and Framework on Special Needs Education (Paris, Unesco)
- Unesco (2022). School Feiding fon Inclusion: brief on inclusion in education
- Westwood, P. (2007). Commonsense methods for children with special educational needs (5th ed.). *London: Routledge*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΘΕΡΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!